

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Petra Szabu v trestnej veci obvineného **M. H.** pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné prerokoval na verejnom zasadnutí 2. júla 2008 v Bratislave dovolanie podané obvineným M. H., zastúpeného obhajcom JUDr. R. H. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. decembra 2006, sp. zn. 4 To 45/2006, a podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 15. decembra 2006, sp. zn. 4 To 45/2006, a konaním, ktoré mu predchádzalo,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 233 ods. 4 a § 302 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. decembra 2005.

Napadnutý rozsudok **sa zrušuje** ako aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Nitre **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch z 21. marca 2006, sp. zn. 3T 182/2005, bol obžalovaný M. H. uznaný za vinného z trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 201 písm. d/ Tr. zák. a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005 na skutkovom základe, že

potom, čo dňa 30. júla 2005 v presne nezistenom čase požil alkoholické nápoje – zistené dychovou skúškou v množstve 0,43 Mg/l alkoholu v dychu, asi o 19.20 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Škoda Forman EČ: T., v Topoľčanoch po miestnej komunikácii ulici J. K smerom k ceste číslo I/64, nepovolenou rýchlosťou 61-75 km/hod., počas vedenia vozidla sa tomuto dostatočne nevenoval, v dôsledku čoho prechádzal s vozidlom do protismeru, kde narazil do motocyklistu V. Š., ktorý viedol motocykel zn. FD 50 QT EČ: T., v dôsledku čoho pri náraze do motocyklistu spolujazdec na motocykli T. Š. utrpel zlomeninu píšťaly v hornej tretine ľavého predkolenia s posunom úlomkov, vyžadujúce práceneschopnosť, podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, v trvaní najmenej 4 mesiacov.

Obvinený ako vodič porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. b/, § 4 ods. 3 písm. b/, § 7 ods. 1 zák.č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v platnom znení.

Za to mu bol uložený podľa § 224 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr zák. výkon trestu odňatia slobody bol obvinenému podmiennečne odložený na skúšobnú dobu dvoch rokov.

Podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. obvinenému bol uložený aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu štyroch rokov.

Poškodený V. Š. bol podľa § 229 ods. 1 Tr. por. s nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie o veciach občianskoprávných.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. bol obvinený zaviazaný uhradiť poškodenej organizácii Všeobecná zdravotná poisťovňa Bratislava škodu vo výške 2 876 Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie okresný prokurátor v Topoľčanoch. Na podklade podaného odvolania Krajský súd v Nitre rozsudkom z 15. decembra 2006, sp. zn. 4 To 45/2006, podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obvinenému M. H. podľa § 224 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní osem mesiacov.

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon uloženého trestu zaradený do I. (prvej) nápravnovýchovnej skupiny.

Podľa § 49 ods.1, § 50 ods. 1 Tr. zák. odvolací súd obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu štyroch rokov.

Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre podal dovolanie obvinený M. H.. Dovolanie podal prostredníctvom obhajcu JUDr. R. H., a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania namietal, že predsedníčka senátu 10. mája 2006 určila termín verejného zasadnutia odvolacieho súdu na deň 16. mája 2006, čím objektívne nemohla byť zachovaná zákonná lehota 5 dní

na prípravu na verejné zasadnutie, čím porušila ustanovenie § 233 ods. 4, prvá veta Tr. por.

Za najzávažnejšie porušenie zákona však považuje skutočnosť, že napriek tomu, že predsedníčka senátu odvolacieho súdu vedela, na základe informácie od obhajcu, matky obvineného i z oznámenia Obvodného oddelenia Policajného zboru (OO PZ) v Topoľčanoch, že pracuje v Írsku na známej adrese, ani v jednom prípade pri určovaní termínov verejného zasadnutia ho z tejto adresy nepredvolala, resp. neupovedomila ho o termíne verejného zasadnutia, ale verejné zasadnutie 15. decembra 2006 vykonala podľa § 302 ods. 1 Tr. por. ako proti ušlému, hoci pre to neboli splnené zákonné podmienky.

V písomných dôvodoch dovolania obvinený namietal i skutočnosť, že mu bolo v krvi zistené 0,93 – 0,95 promile alkoholu, hoci pre naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 201 Tr. zák. sa vyžaduje, aby mal vodič v krvi najmenej 1 promile alkoholu. Prvostupňový súd mal preto venovať pozornosť dokazovaniu, či jeho schopnosť viesť motorové vozidlo bola skutočne znížená. Za porušenie ustanovenia § 2 ods. 6 Tr. por. považuje aj okolnosť, že odvolací súd nebral do úvahy, že podľa znalca poškodený mal technickú možnosť vyhnúť sa miestu zrážky a vzniku dopravnej nehody.

So zreteľom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. zrušil dovolaním napadnutý rozsudok ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, pretože ním bol porušený zákon v ustanovení § 302 ods. 1 Tr. por., nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na konanie proti ušlému a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Navrhol tiež, aby podľa § 388 ods. 2 Tr. por. dovolací súd nariadil, aby odvolací súd vec rozhodol v inom zložení senátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatujúc, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 Tr. por.), pričom boli splnené jeho podmienky (§ 373

ods. 1, ods. 2 Tr. por., § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.); v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu so zameraním na dôvody uvedené v dovolaní, a dospel k záveru, že sú dané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., lebo došlo k porušeniu zákona.

Podľa § 233 ods. 4 Tr. por. deň verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojim návrhom podnet, osobe ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obhajcovi, alebo splnomocnencovi týchto osôb ako aj prokurátorovi ostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia o ňom aspoň päťdňová lehota na prípravu. Skrátiť túto lehotu možno len so súhlasom toho, v záujme koho je lehota daná.

Je potrebné prisvedčiť dovolacej námietke obvineného, že predsedníčka senátu tým, že 10. mája 2006 určila termín verejného zasadnutia odvolacieho súdu na deň 16. mája 2006, postupovala v rozpore s citovaným ustanovením § 233 ods. 4 Tr. por. a objektívne zmarila zachovanie zákonom stanovenej najmenej päťdňovej lehoty na prípravu na verejné zasadnutie.

Postup súdu predchádzajúci rozhodnutiu, že konanie bude proti obvinenému M. H. na odvolacom súde vedené ako konanie proti ušlému podľa § 302 ods. 1 Tr. por. a dovolaním napadnutý rozsudok bol potom nezákonný.

Na verejnom zasadnutí 16. mája 2006 napriek tomu, že sa v zápisnici o ňom konštatuje, že obvinený H. nemá doručenie predvolania vykázané, predsedníčka senátu prijala opatrenie, že na ďalšie verejné zasadnutie bude obvinený predvolaný pod hrozbou poriadkových opatrení.

Využitie inštitútu poriadkových opatrení (§ 66 Tr. por., § 90 Tr. por.), zákon umožňuje iba za súčasného splnenia troch podmienok, a to že obvinený bol na úkon riadne predvolaný, na úkon sa nedostaví bez dostatočného ospravedlnenia a na následky bezdôvodného neustanovenia sa na úkon musí byť upozornený v predvolaní.

V posudzovanej veci ani jedna zo zákonom požadovaných podmienok splnená nebola, napriek tomu predsedníčka senátu požiadala OO PZ v Topoľčanoch o predvedenie obvineného na verejné zasadnutie určené na termín 22. júna 2006.

Z oznámenia OO PZ v Topoľčanoch z 5. júna 2006 (č.l. 155) ako i z oznámenia matky obvineného z 9. júna 2006 (č.l. 156) vyplynulo, že obvinený je od 11. mája 2006 vycestovaný v Írskej republike, kde sa mu podarilo zamestnať.

Na verejnom zasadnutí 22. júna 2006 predsedníčka senátu, hoci už mala informáciu, že obvinený sa nachádza v Írsku, kde je zamestnaný, konštatovala, že tento sa zdržiava na neznámom mieste a nariadila ďalší termín verejného zasadnutia s tým, že konanie bude proti obvinenému vedené ako proti ušlému.

Obhajca JUDr. R. H. krajskému súdu oznámil, že prevzal obhajobu obvineného na základe plnej moci a požiadal o odročenie verejného zasadnutia určeného na 13. júla 2006 z dôvodu jeho kúpeľnej liečby.

Splnomocnenie, ktorým obvinený H. splnomocnil JUDr. H. na svoje zastupovanie v odvolacom konaní obsahuje presnú adresu Í., na ktorej sa obvinený zdržiava (č.l. 161). Zrejme aj na základe tejto skutočnosti aj samotná predsedníčka senátu potom v opatrení, ktorým oslobodila ustanoveného obhajcu JUDr. M. C. od povinnosti obhajovať obvineného, konštatovala, že splnomocnený obhajca oznámil adresu obvineného, na ktorej sa zdržiava, a preto zanikli dôvody postupu podľa § 302 ods. 1 Tr. por. Je preto nelogický ďalší postup predsedníčky senátu, keď pri určovaní ďalšieho termínu verejného zasadnutia na 21. septembra 2006 určila volať obvineného z adresy trvalého bydliska, a to dokonca pod hrozbou vydania európskeho zatýkacieho rozkazu; z adresy prechodného pobytu obvineného v Írsku tohto nepredvolala vôbec.

Obhajca JUDr. H. listom z 3. októbra 2006 oznámil, že obvinený sa chce verejného zasadnutia osobne zúčastniť a žiada, aby mu predvolanie bol doručené priamo na adresu jeho dočasného pobytu v zahraničí, ktorá je súdu známa; obhajca ešte listom z 12. októbra 2006 spresnil adresu obvineného v Írsku. Napriek týmto oznámeniam obvineného, opäť predsedníčka senátu pri určení termínu verejného

zasadnutia na 15. decembra 2006 dala predvolať obvineného len z adresy trvalého bydliska .

Na verejnom zasadnutí 15. decembra 2006 sa obvinený nezúčastnil a z pochopiteľných dôvodov nemal ani doručenie vykázané. Predsedníčka senátu uznesením rozhodla, že konanie proti obvinenému M. H. sa v zmysle § 302 ods. 1 Tr. por. vykoná ako konanie proti ušlému a o odvolaní obžalovaného senát rozhodol spôsobom uvedeným v dovolaní napadnutým rozsudkom.

Podľa § 302 ods. 1 Tr. por. konanie proti ušlému možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva.

Citované ustanovenie trestného poriadku upravuje postup, ktorý možno aplikovať v prípade obvineného, ktorého osobnú účasť pri úkonoch trestného konania nemožno zabezpečiť zákonnými prostriedkami (predvolanie, predvedenie a pod.), pretože obvinený sa trestnému konaniu vyhýba pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva.

Z charakteru konania proti ušlému vyplýva, že tomuto nie je umožnené realizovať právo na obhajobu osobne a bezprostredne; takéto konanie je preto možné vykonať až po vyčerpaní všetkých dostupných možností a zákonných nástrojov smerujúcich k zabezpečeniu prítomnosti obvineného.

Na začatie konania proti ušlému teda nepostačuje iba konštatovanie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, že obvinený sa nezdržiava v mieste trvalého bydliska. Je potrebné vykonať aj ďalšie úkony a opatrenia zamerané na zistenie na akom mieste sa obvinený zdržiava. V danom prípade bolo miesto dočasného pobytu obvineného súdu známe.

Podmienkou na konanie podľa tohto ustanovenia je preukázanie úmyslu obvineného vyhýbať sa trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva na území Slovenskej republiky, v úmysle zabrániť prerokovaniu veci. Preukázanie úmyslu, že obvinený sa vyhýba trestnému stíhaniu pobytom v cudzine, je splnené napríklad vtedy, ak sa obvinený zdržiava mimo územia republiky

a odmieta prevzatie zásielok. Obvinený H. prostredníctvom obhajcu sám oznámil súdu adresu, na ktorej sa v zahraničí zdržiava a požiadal, aby mu predvolanie na verejné zasadnutie bolo na túto adresu zaslané. Z dôvodov, ktoré zo spisu nie sú zrejmé, obvinený ani na jeden termín verejného zasadnutia z tejto adresy predvolaný nebol.

Uskutočniť konanie proti ušlému nie je prípustné iba z dôvodu urýchlého vybavenia veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na tomto základe, keďže boli splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. d / Tr. por., podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 15. decembra 2006, sp. zn. 4 To 45/2006, bol porušený zákon v ustanovení § 233 ods. 4 a § 302 ods. 1 Tr. por., a preto podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil.

Najvyšší súd potom podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol

Krajský súd je viazaný právnym názorom vysloveným dovolacím súdom a je povinný vykonať ním nariadené úkony, teda vykonať konanie v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Najvyšší súd návrh obvineného, aby vec bola podľa § 388 ods. 2 Tr. por. prikázaná na nové prerokovanie a rozhodnutie v inom zložení senátu, neakceptoval. Dôvody pre takýto postup nastanú vtedy, ak výsledky konania o dovolaní ukazujú na pochybnosti o nezaujatosti senátu alebo sudcu, a to z hľadiska vyvarovania sa opätovného porušenia zákona; také pochybnosti dovolací súd nezistil.

Na margo v dovolaní namietaných skutkových okolností týkajúcich sa hladiny alkoholu v krvi u obvineného, zohľadnenia skutočnosti, či poškodený mohol dopravnej nehode inou technikou jazdy zabrániť, dovolací súd poznamenáva, že v dovolacom konaní nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu a podľa § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Rozsah preskúmvanej povinnosti

dovolacieho súdu je daný uvedením dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Obvinený dôvod podaného dovolania videl v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., preto dovolací súd v tomto rozsahu aj dovolanie preskúmal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 2. júla 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Jana Serbová

Za správnosť vyhotovenia: